

E. Veřejná správa a digitální technologie

Veřejná správa, která efektivně využívá informačních technologií, přispívá k jednodušší komunikaci mezi státem a občany. Předpokladem pro takovou komunikaci je jak vnitřní propojenost státních úřadů, tak dostatečná nabídka služeb eGovernmentu pro občany.

- **Digitalizace veřejné správy stále více proniká do života občanů.** Ke komunikaci s úřady použila internet v roce 2023 přibližně polovina (53 %) obyvatel Česka starších 16 let. Při rozdělení do skupin podle věku lze vidět, že se státem komunikovali online nejčastěji osoby ve věku 25 až 44 let, a to 71 % z nich. Do tohoto ukazatele je kromě využívání online služeb zařazeno také vyhledávání informací na webových stránkách úřadů. Zatímco informace na webových stránkách jsou občanům k dispozici již řadu let, v poslední době dochází k postupné digitalizaci služeb, které bylo dříve možné zařídit pouze při osobní návštěvě úřadu.
- **Dostupnost elektronických služeb veřejné správy pro občany značně pokročila díky zavedení státem uznávaných elektronických identit, tzv. identit občana.** Prostřednictvím těchto nástrojů se lze přihlásit například do Portálu občana nebo do daňového portálu Finanční správy, kde mohou lidé podat daňové přiznání. V roce 2024 šlo poprvé využít tyto identity k podání přihlášky na střední školu.
- **V roce 2023 využilo alespoň jednu z identit občana 26 % osob starších 16 let.** Nejvíce využívané byly bankovní identity, které použilo 22 % osob. K rozšíření tohoto nástroje přispěl především fakt, že služby internetového bankovníctví využívá v Česku 6,3 milionu osob v tomto věku. Jde tedy o způsob jednoduše dostupný a srozumitelný pro velkou část obyvatel.
- **Nejrozšířenější jsou bankovní identity, ale Češi mohou disponovat také eObčankou.** Přihlášení přes ni využilo ve sledovaném roce 2,2 % osob. V případě eObčanky se jedná o klasický občanský průkaz, který je opatřený čipem a pro přihlášení přes něj je potřeba čtečka karet a určený software. Nejedná se o nově vzniklou aplikaci eDoklady. Ostatní identity občana využilo dohromady 4,3 % osob. Mezi tyto identity bylo zahrnuto moje ID, NIA ID, Mobilní klíč k eGovernmentu, I.CA Identita s kartou Starcos a českým státem uznávané elektronické identity jiných zemí EU.
- **Lidé se pomocí státem uznávaných identit přihlašují především do služeb veřejné správy České republiky.** Avšak pomocí některých z nich se mohou přihlásit i do služeb veřejných správ v jiných zemích EU. Do těch se pomocí české identity občana přihlásilo v roce 2023 přibližně 1 % Čechů.
- **V používání elektronických identit existují velké rozdíly mezi lidmi různého věku, pohlaví a vzdělání.** Nejvíce používají identity osoby ve věku 25 až 44 let, identitu občana použilo necelých 39 % osob tohoto věku. Nejméně je používají senioři. Ve věku nad 75 let je použila 3 % osob. Mezi osobami s různým vzděláním výrazně dominují osoby s vysokoškolským vzděláním nad lidmi s nižším vzděláním.
- **V Česku došlo od ledna 2023 na základě změny zákona k automatickému zřízení 2,1 milionu nových datových schránek živnostníkům, spolkům, nadacím a některým fyzickým osobám.** 255 tisíc nových datových schránek pak bylo zřízeno na žádost. Celkem tedy ministerstvo vnitra evidovalo v tomto roce téměř 2,4 milionu nově zřízených datových schránek. Pro porovnání v roce 2022 bylo nově zřízeno cca 320 tisíc datových schránek. S přibývajícím počtem datových schránek mírně narostl i počet transakcí, které uživatelé jejich prostřednictvím uskutečnili. V roce 2023 bylo přes datové schránky provedeno celkem 143 260 tisíc transakcí, tj. přibližně o 14 tisíc více než v roce 2022. Z toho 8 524 tisíc provedli živnostníci a 1 839 tisíc transakcí občané (nepodnikající fyzické osoby). Přes datové schránky je možné podat mimo jiné i daňové přiznání. V roce 2023 bylo tímto způsobem podáno např. 3 012 tisíc přiznání k dani z přidané hodnoty, 818 tisíc přiznání k dani z příjmu fyzických osob nebo 33 tisíc přiznání k dani z nemovitosti.

- **Další způsob podání daňového přiznání je přes aplikaci EPO.** Tuto aplikaci spravuje Finanční správa. Prostřednictvím této aplikace bylo v roce 2023 podáno celkem 2 485 tisíc daňových přiznání, nejčastěji šlo, stejně jako v případě podání přes datovou schránku, o přiznání k dani z přidané z hodnoty.
- **Systém Czech POINT poskytuje pro veřejnost celou řadu služeb na tzv. kontaktních místech veřejné správy.** Tato místa jsou často umístěna například na pobočkách České pošty. Je zde možné získat a ověřit data z informačních systémů veřejné správy, úředně ověřit dokumenty a listiny, převést písemné dokumenty do elektronické podoby a naopak atd. V roce 2023 zde bylo vydáno 794 tisíc výpisů, nejčastěji občané požadovali výpis z Rejstříku trestů (533 tisíc výpisů) a výpis z Katastru nemovitostí (115 tisíc výpisů) nebo požadovali konverzi dokumentů z listinné do elektronické podoby (1 010 tisíc konverzí).
- **Služba Czech Point@home je jednou z možností, jak mohou držitelé datových schránek z řad občanů získat přístup k vybraným výpisům online.** Mohou tak mít tyto výpisy dostupné přímo ze svého počítače či mobilního telefonu a ušetřit si tak cestu na úřad či kontaktní místo. V roce 2023 nejčastěji lidé získali výpisy z Rejstříku trestů fyzických osob (39 636 výpisů) a z Bodového hodnocení řidičů (31 323 výpisů).
- **Využití online rezervačního systému zkracuje čekání na úřadě na minimum.** Možnost online objednání se na úřad v roce 2023 využilo 16 % osob starších 16 let, nejčastěji ve věkové kategorii 25–54 let. Naopak mezi seniory nad 65 let pouze 5 %, respektive 2 % ve věku 75 let a více. Za poslední rok vzrostl podíl osob, které se objednaly na úřad online o 3 procentní body, tedy ze 13 na 16%.
- **Informace si na webových stránkách úřadů vyhledává téměř polovina osob starších 16 let.** V roce 2023 se jednalo konkrétně o 47 %. Celkem 19 % osob vyhledávalo informace o sobě nebo o svém majetku (např. v katastru nemovitostí), 13 % osob vyhledávalo informace z veřejných databází (např. z registru ekonomických subjektů či z insolvenčního rejstříku) a 42 % osob vyhledávalo jakékoliv jiné informace (např. informace o úředních hodinách).

Údaje uvedené v této kapitole o používání internetu ke komunikaci s veřejnou správou pocházejí z ročního šetření v domácnostech o využívání informačních a komunikačních technologií. Český statistický úřad provádí toto zjišťování od roku 2003 každoročně ve 2. čtvrtletí. Více informací o tomto šetření naleznete na tomto odkazu: [ICT v domácnostech a uživatelé ICT | Statistika \(gov.cz\)](#).

Data o službách Czech Point, datových schránkách a Portálu občana pocházejí ze zdrojů Digitální a informační agentury. Údaje o počtu daňových přiznání podaných elektronickou cestou pro finanční správu ČR přes webovou aplikaci EPO či prostřednictvím datových schránek zpracovává ČSÚ z datových zdrojů Finanční správy.

Podrobná data o rozvoji eGovernmentu, která pochází ze zdrojů Digitální a informační agentury a Finanční správy, lze najít na webu ČSÚ zde: [Informační technologie ve veřejné správě | Statistika \(gov.cz\)](#).